

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 27 października 2022 r.

ZP-KNPS.431.6.36.2022.HS

Pan
Jerzy Konopski
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Legnicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 22 - 24 sierpnia 2022 r. na podstawie art. 126 w związku z art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) zwanej dalej „ustawą” zespół kontrolerów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Helena Sławska - starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Małgorzata Staszczak - inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Schronisku dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem w Legnicy, przy ul. Przemysłowej 5, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 22 sierpnia 2022 r. Przedmiotem kontroli było zapewnienie minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w Schronisku oraz minimalnego standardu obiektu, w którym mieści się Schronisko i zgodności zatrudnienia pracowników schroniska z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2022 r.

W okresie objętym kontrolą Jednostką kierował Pan Jerzy Konopski Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy, który ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w tym okresie. Funkcję Kierownika Schroniska pełniła Pani Agnieszka Chrobak, która jest zatrudniona w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy od dnia 1 marca 2000 r., a na stanowisku Kierownika od dnia 1 listopada 2013 r.

Podpisany w dniu 6 października 2022 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowością działania Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem w Legnicy w zakresie zapewnienia minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w Schronisku oraz minimalnego standardu obiektu, w którym mieści się Schronisko i zgodności zatrudnienia pracowników schroniska z kwalifikacjami wymaganymi ustawą.

Schronisko dla Bezdomnych i Dom Samotnej Matki z Dzieckiem w Legnicy z siedzibą przy ul. Przemysłowej 5, zwane dalej „Schroniskiem”, „Schroniskiem dla Bezdomnych” lub „Placówką” wchodzi w skład struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym do Schroniska dla Bezdomnych należą sprawy:

- 1) udzielania schronienia osobom bezdomnym i matkom z dziećmi, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej,
- 2) zapewnienia 1 ciepłego posiłku dziennie podopiecznym placówki,
- 3) udostępniania urządzeń sanitarnych podopiecznym w celu utrzymania właściwych warunków higienicznych,
- 4) sprawowania opieki medycznej nad podopiecznymi,
- 5) udzielania pomocy rzeczowej,
- 6) współpracy z organami samorządowymi, policją i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy podopiecznym w wychodzeniu z bezdomności.

Do Domu Samotnej Matki z Dzieckiem natomiast należą sprawy:

- 1) udzielania schronienia samotnym matkom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej,
- 2) zapewnienia 1 ciepłego posiłku dziennie podopiecznym placówki,
- 3) udostępniania urządzeń sanitarnych podopiecznym w celu utrzymania właściwych warunków higienicznych,
- 4) sprawowania opieki medycznej nad podopiecznymi,
- 5) udzielania pomocy rzeczowej,

- 6) współpracy z organami samorządowymi, policją i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy podopiecznym w wychodzeniu z bezdomności.

Schronisko dla Bezdomnych dysponuje 54 miejscami, w tym 9 miejscami dla kobiet, natomiast Dom Samotnej Matki z Dzieckiem dysponuje 8 miejscami.

Na dzień kontroli w Schronisku dla Bezdomnych przebywało 59 osób zamieszkujących w pokojach i 26 osób śpiących na materacach rozkładanych na korytarzu, natomiast w Domu Samotnej Matki z Dzieckiem przebywało 9 kobiet i 13 dzieci, w tym 1 kobieta w ciąży tj. łącznie 22 osoby, co stanowi ogółem 107 osób.

Mieszkańcy Schroniska korzystają z miejsc noclegowych usytuowanych poza pomieszczeniami mieszkalnymi, tj. w ciągach komunikacyjnych, nie mają swojego stałego miejsca całodobowo, pozbawiono ich prawa do intymności. Należy mieć na uwadze, że celem nadrzędnym pomocy społecznej, o czym stanowi art. 3 ust. 1 ustawy jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W trakcie czynności kontrolnych ocenie poddano kwalifikacje zawodowe Kierownika Schroniska oraz pracowników socjalnych.

Kierownik Schroniska spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w ustawie.

W Schronisku dla Bezdomnych nie zatrudniono opiekunów, zgodnie z zapisem art. 48a ust. 2g ustawy o pomocy społecznej. Stwierdzono, że jest zatrudnionych 9 osób na stanowisku dozorca i starszego dozorca.

Osoby zatrudnione na stanowisku dozorca i starszego dozorca w Schronisku dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem spełniają wymagania kwalifikacyjne wskazane w art. 48a ust. 2g pkt 2 ustawy, z wyjątkiem 1 osoby, która posiada wykształcenie podstawowe oraz 2 osób, które nie udokumentowały ukończenia szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Zgodnie z art. 48 a ust. 2g pkt 2 ustawy do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych zatrudnia się opiekunów posiadających:

- a) wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe, co najmniej roczne doświadczenie w pracy z osobami bezdomnymi oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy lub
- b) wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

W Schronisku dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem w Legnicy do dnia kontroli nie ma zatrudnionych opiekunów. Zgodnie z Załącznikiem nr 2 do rozporządzenia w schronisku zatrudnia się co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku. Ponieważ termin na zrealizowanie minimalnego standardu podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych oraz minimalnego standardu obiektów zgodnie z art. 34 ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 z dnia 14 maja 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 875) został wydłużony do 31.12.2022 r. odstępuje się od wydania zalecenia w przedmiotowym zakresie.

Schronisko dla Osób Bezdomnych i Dom Samotnej Matki z Dzieckiem jest to obiekt wolnostojący, całkowicie podpiwniczony, składający się z dwóch niezależnych konstrukcji części lewej (A) o pięciu kondygnacjach nadziemnych tj. schronisko dla bezdomnych (parter I, II, III, IV piętro) i prawej (B) o trzech kondygnacjach nadziemnych tj. Dom Samotnej Matki z Dzieckiem (parter, I i II piętro), połączonych ze sobą jedynie na poziomie parteru. Budynek znajduje się pod zarządem MOPS w Legnicy.

W piwnicy budynku znajduje się pralnia, suszarnia, kotłownia gazowa, maszynownia dźwigu (winda), pomieszczenie gospodarcze, magazyn odzieżowy wyposażony w regały i wieszaki (pościel i ręczniki przechowywane są w szafach) znajdujących się w suszarni obok pralni oraz materacownia. W Placówce są 2 pralki, 2 pralko-suszarki oraz 2 suszarki elektryczne, które obsługiwane są przez praczkę, zgodnie z potrzebami mieszkańców. W kotłowni znajduje się piec gazowy, 300 litrowy zbiornik na ciepłą wodę, dodatkowo w kotłowni jest podłączona 1 pralka automatyczna.

Na parterze budynku znajduje się dyżurka, jadalnia, zmywalnia, pomieszczenie do wydawania posiłków (rozdzielnia), 2 łazienki dla mieszkańców, w których znajdują się (3 umywalki, 1 umywalka do nóg), 1 pisuar, 2 miski ustępowe, 2 prysznice oraz pomieszczenie sanitarno-higieniczne dla pracowników (1 umywalka, 1 miska ustępowa), pomieszczenie socjalne dla pracowników, wyposażone w szafki stojące i wiszące, w kuchnię

gazową, lodówkę, mikrofalówkę, stół oraz w szafy dla pracowników, pokój magazyniera. Naprzeciwko znajduje się pomieszczenie służbowe dla pracowników (szafy dla pracowników) oraz toaleta pracowników (wyposażona w umywalkę i miskę ustępową), pokój kierownika, pokój pracowników socjalnych, gabinet lekarski, gabinet fryzjerski, magazyn chemiczny nr 11A, pokój mieszkańców nr 15, w którym przebywa 9 osób.

W jadalni spożywane są posiłki przez mieszkańców Placówki, jak również najuboższych mieszkańców miasta Legnica. W jadalni znajdują się 4 stołki i 16 krzeseł. Posiłki wydawane są w godzinach od 11.00 do 14.00. Przy jadalni znajduje się rozdzielnia i zmywalnia. W rozdzielni umieszczone są szafki stojące i szafa przesuwana na czyste naczynia i sztućce. W pomieszczeniu tym kelnerki zajmują się porcjowaniem i wydawaniem przywiezionych posiłków w termosach dla osób, którym w ramach decyzji administracyjnej przyznano pomoc w formie posiłku.

W zmywalni znajduje się zlew dwukomorowy z szafką, wyparzacz oraz młynek koloidalny służący do rozdrabiania nie zjedzonych resztek pokarmowych.

Mieszkańcy Schroniska i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem mają zabezpieczony 1 gorący posiłek. W 2021 r. na podstawie umowy zawartej w dniu 23.12.2020 r. posiłki były dostarczane przez firmę H&J Promotions Hubert Mielniński, Rzeszotary ul. Wiejska 105, 59-222 Miłkowice. Dowóz posiłków na 2022 r. reguluje umowa zawarta z firmą P.P.H.U. „BIOWEX” J. Pietruszkiewicz S. Zdończyk ul. Panamska 59, 59-220 Legnica.

Mieszkańcy Schroniska mają zapewniony gorący posiłek przez 6 dni w tygodniu, natomiast śniadania i kolacje oraz wyżywienie w niedzielę odbywa się we własnym zakresie.

Na dzień kontroli w Schronisku dla Bezdomnych przebywało 12 osób, które miały świadczone usługi opiekuńcze. Byli to mieszkańcy wymagający pomocy drugiej osoby przy wykonywaniu czynności dnia codziennego (3 osoby leżące). Usługi świadczone były przez 3 opiekunki firmy „GWARANT” na podstawie wydanych decyzji. Mieszkańcy mający usługi opiekuńcze rozmieszczeni byli w różnych pokojach na terenie Placówki. Usługi opiekuńcze świadczone są przez 7 dni w tygodniu tj. od poniedziałku do niedzieli, również w dni świąteczne. Jeden z mieszkańców wyraził zgodę na umieszczenie w domu pomocy społecznej i, jak wyjaśnił Dyrektor kompletowane są niezbędne dokumenty. W związku z tym należy kontynuować działania umożliwiające osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji umieszczenie w placówkach zapewniających fachową pomoc przewidzianą dla osób wymagających całodobowej opieki.

Obecnie funkcjonujące Schronisko dla Bezdomnych przeznaczone jest dla osób zdolnych do samoobsługi, których stan zdrowia nie zagraża zdrowiu i życiu innych osób przebywających w Placówce. W związku powyższym nie powinny więc przebywać w nim osoby niepełnosprawne, niezdolne do samodzielnej egzystencji. Dyrektor MOPS w Legnicy wyjaśnił, że trwa budowa nowego obiektu, w którym będzie mieścić się m. in.. Schronisko dla Osób Bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Wprowadzenie nowego typu placówki tj. schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, pozwoli przyjmować osoby bezdomne, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.

Schronisko dla Bezdomnych – Segment A

Na I piętrze w segmencie A znajdują się:

- kuchnia dla mieszkańców wyposażona w 2 kuchenki gazowe, szafki kuchenne stojące, zlewozmywak 2 – komorowy, lodówkę, mikrofalówkę i czajniki;
- łazienka dla niepełnosprawnych, w której znajdują się: 3 umywalki, 1 urządzenie natryskowe, 1 miska ustępowa, suszarka elektryczna, pomieszczenie gospodarcze, w którym jest 1 pralka i 1 lodówka);
- pokoje mieszalne o nr 21A – przebywa 6 osób, 17A – przebywają 3 osoby i nr 18A – przebywają 3 osoby.

Na II piętrze w segmencie A znajdują się:

- 3 pokoje mieszkalne nr 24A – przebywają 3 osoby, 25A – przebywają 3 osoby, 27A – przebywa 8 osób;
- łazienka dla osób niepełnosprawnych, w której znajduje się: 1 umywalka, 1 urządzenie natryskowe i 1 miska ustępowa oraz łazienka – w której znajdują się: 3 umywalki, 1 urządzenie natryskowe, 1 miska ustępowa i 2 pisuary.

Na III piętrze w segmencie A znajdują się:

- 3 pokoje mieszkalne: o nr 28A - przebywają 3 osoby, nr 29A – przebywają 3 osoby, pokój 31A – przebywa 7 osób;

- łazienka dla osób niepełnosprawnych, w której znajdują się 1 urządzenie natryskowe, 1 umywalka i 1 miska ustępowa oraz łazienka, w której znajdują się 3 umywalki, 1 urządzenie natryskowe, 1 umywalka i 2 pisuary.

Na IV piętrze w segmencie A znajdują się:

- pokoje mieszkalne: nr 32A, w którym przebywają 3 osoby i pokój nr 33A, w którym przebywa 8 osób;
- łazienka dla osób niepełnosprawnych, w której znajduje się 1 urządzenie natryskowe, 1 umywalka, 1 miska ustępowa;
- łazienka, w której znajdują się 1 urządzenie natryskowe, 1 umywalka, 1 miska ustępowa i 2 pisuary.

Dom Samotnej Matki z Dzieckiem – Segment B

Na I piętrze w segmencie B znajduje się:

- kuchnia dla mieszkank domy wyposażona w kuchenkę gazową, 2 lodówki, szafki kuchenne stojące i wiszące, mikrofalówkę, pralkę, stół i krzesła;
- 3 pokoje mieszkalne: o nr 21B – zajmowane przez 2 osoby, nr 22B – zajmowane przez 2 osoby, 23B – zajmowane przez 3 osoby;
- 2 łazienki – każda wyposażona w 1 umywalkę, 1 urządzenie natryskowe, 1 miskę ustępową.

Na II piętrze w segmencie B znajduje się:

- 5 pokoi mieszkalnych: o nr 30B – zajmowany przez 2 osoby, nr 31B – zajmowany przez 2 osoby, 24B – zajmowany przez 3 osoby, 25B – zajmowany przez 4 osoby i 29B – zajmowany przez 3 osoby;
- 3 łazienki – każda wyposażona w 1 urządzenie natryskowe, 1 miskę ustępową i 1 umywalkę.

Przy przyjęciu do Domu Samotnej Matki z Dzieckiem każda zgłaszająca się osoba, podobnie jak w przypadku osób zgłaszających się do Schroniska, jest informowana o warunkach pobytu i jeżeli brakuje miejsc w pokojach o możliwości zamieszkania na korytarzu. Korytarz Domu jest wyposażony w niezbędne sprzęty i tapczany jednoosobowe wraz z pościelą kocem i kołdrą. Zgłaszające się osoby są również informowane o możliwości zamieszkania w innym domu samotnej matki z dzieckiem.

Wejście do budynku pozbawione było barier architektonicznych. Ciągi komunikacyjne w budynku są szerokie, parter budynku stanowi łącznik umożliwiający wejście schodami zabezpieczonymi barierkami do Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem.

W budynku ogółem było 20 pomieszczeń mieszkalnych: z tego 12 pomieszczeń mieszkalnych w Schronisku dla Bezdomnych i 8 w Domu Samotnej Matki z Dzieckiem.

W Schronisku dla Bezdomnych znajdowały się:

- 1 pokój - 9 osobowy, 2 pokoje - 8 osobowe, 1 pokój - 7 osobowy, 1 pokój, 6 – osobowy i 7 pokoi - 3 osobowych.

W Domu Samotnej Matki z Dzieckiem znajdowały się:

- 4 pokoje – 2 osobowe, 3 pokoje - 3 osobowe i 1 pokój 4 - osobowy.

W każdym z pomieszczeń mieszkalnych zarówno Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem było co najmniej 1 okno. Pomieszczenia były wyposażone w łóżka/tapczany 1 lub 2 osobowe. Na każdym z łóżek w trakcie oględzin widoczny był materac, komplet pościeli (tj. co najmniej 1 poduszka, koc, prześcieradło i pokrycie na koc). Do łóżek zapewniony był swobodny dostęp. W trakcie pomiaru metrażu pomieszczeń mieszkalnych Zespół kontrolny stwierdził, że powierzchnia mieszkalna mierzona w m² przypadająca na 1 osobę nie była mniejsza niż 4 m².

Ponadto w pomieszczeniach mieszkalnych zapewniono swobodny dostęp do co najmniej jednej szafy. Podczas oględzin ustalono, że w każdym pomieszczeniu mieszkalnym znajduje się kaloryfer. W pomieszczeniach mieszkalnych znajdowały się również inne meble, takie jak szafki przyłóżkowe, stoliki, krzesła, taborety, meblościanki, witryny narożne, komody, suszarki stojące rozkładane. W pomieszczeniach sanitariatów zapewniony był stały dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody.

Placówka nie dysponuje wydzielonym pomieszczeniem do spotkań indywidualnych, nie ma również wydzielonego pomieszczenia lub jego części, wyposażonego w komputer z dostępem do internetu.

Na dzień kontroli w wyniku przeprowadzonych oględzin pomieszczeń w budynku Schroniska, stwierdzono spełnienie minimalnego standardu obiektu, w którym mieści się Schronisko dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem, określonego w § 2 ust. 2

rozporządzenia za wyjątkiem, wydzielonego pomieszczenia do spotkań indywidualnych i pomieszczenia, bądź jego części wyposażonego w komputer z dostępem do internetu.

Zgodnie ze stanem faktycznym na dzień kontroli w Placówce przebywało 107 mieszkańców (liczba miejsc nie może być większa niż 80). Schronisko nie spełniało standardu dot. urządzeń natryskowych, misek ustępowych, pisuarów i umywalek.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Schronisko dla Bezdomnych i Dom Samotnej Matki z Dzieckiem w Legnicy świadczy usługi przez cały rok, przez 7 dni w tygodniu całodobowo. Schronisko umożliwia przebywanie w ogrzewanych pomieszczeniach mieszkalnych, w których temperatura pomieszczeń nie jest niższa niż 20°C.

W obiekcie Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki znajdują się sanitariaty umożliwiające osobom przebywającym w Schronisku korzystanie z prysznicy z dostępem do ciepłej i zimnej wody, istnieje możliwość przeprowadzenia zabiegów higienicznych (sieć wodociągowa miejska), pomieszczenie umożliwiające wymianę odzieży. Osoby mogą skorzystać z pralni. W Schronisku wydzielone jest miejsce do suszenia odzieży. W Placówce znajduje się również pomieszczenie na środki czystości i higieny zlokalizowane na parterze (nr 11A).

Na terenie Schroniska znajduje się pomieszczenie kuchenne umożliwiające samodzielne przygotowywanie posiłku i gorącego napoju.

W Schronisku są 3 pomieszczenia biurowe oraz dyżurka. Dyżurka jest czynna całodobowo, dyżur pełnią dozorczy wg ustalonego grafiku. W dyżurce znajduje się monitoring Placówki - kamery rozmieszczone są na korytarzach, klatkach schodowych i na zewnątrz budynku. Mieszkańcy są poinformowani o monitoringu. W Schronisku jest pomieszczenie, które poza porami posiłków pełni funkcję świetlicy, w której odbywają się spotkania mieszkańców i grup wsparcia. Na terenie Schroniska nie ma wydzielonego pokoju do indywidualnych spotkań, a w razie potrzeby udostępniany jest pokój kierownika lub magazyniera. Na terenie Placówki nie ma pracowni komputerowej. Mieszkańcy w razie potrzeby mogą skorzystać z komputera znajdującego się w dyżurce w obecności osoby pełniącej dyżur.

Pracownicy socjalni zapewniają mieszkańcom Placówki szeroki wachlarz informacji o dostępnych formach pomocy, a w razie potrzeby pomoc w jej zorganizowaniu.

W celu zapewnienia usług aktywizacyjnych ukierunkowanych na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności Schronisko współpracuje ściśle w tym zakresie z Powiatowym Urzędem Pracy w Legnicy, Zarządem Gospodarki Mieszkaniowej, Centrum Terapii Uzależnień, Poradnią Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Monar”.

W 2021 r. i 2022 r. 1 osoba odbyła staż organizowany przez PUP w Legnicy. W 2021 r. 4 osoby zgłosiły chęć udziału w pracach społecznie - użytecznych (pracowały 3 osoby, jedna zrezygnowała na rzecz zatrudnienia), natomiast w 2022 r. chęć udziału w pracach zgłosiło 5 osób. Na dzień kontroli pracowały 3 osoby, jedna osoba usamodzielniała się zasiedlając swoje mieszkanie i podjęła zatrudnienie, 1 osoba oczekiwała na podjęcie zatrudnienia w ramach tych prac.

Mieszkańcy mają możliwość skorzystania ze wsparcia psychologicznego, 1 raz w tygodniu na terenie Placówki dyżuruje psycholog oddelegowany z Zespołu Interwencji Kryzysowej mieszczącego się przy ul. Okrzei 9.

Uzyskanie samodzielności i wyjście z bezdomności w Schronisku realizowane jest poprzez udział mieszkańców w grupach działających na terenie miasta jak również w grupie wsparcia działającej na terenie Schroniska. Grupa wsparcia „Jest sposób” jest grupą otwartą, spotkania odbywają się w 1 raz w miesiącu na terenie Placówki (jadalnia), udział w grupie wsparcia jest otwarty i dobrowolny. Grupa wsparcia „Jest sposób” ma swoją siedzibę w Legnicy przy ul. Grabskiego 15, Parafia Św. Jadwigi Śląskiej. Grupy wsparcia poza Placówką: Grupa Wsparcia „ARKA” ul. II Armii Wojska Polskiego przy parafii Św. Trójcy (każdy poniedziałek od godziny 18.00 do 20.00), grupa wsparcia: „ALERT” Legnica ul. Ślubickiej 6, Hostel przy Centrum Terapii Uzależnień Legnica ul. Powstańców Śląskich, grupa wsparcia „POJEDNANIE” Legnica pl. Kardynała Wyszyńskiego 1, grupa wsparcia „RADOŚĆ ŻYCIA” Legnica ul. Sikorskiego 12.

Mieszkańcy wymagający terapii kierowani są do placówek specjalistycznych działających na terenie Legnicy tj. Centrum Terapii Uzależnień (uzależnienie mieszane), Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień (uzależnienia od środków psychoaktywnych, uzależnienia behawioralne) oraz do Ośrodka Psychiatrycznej i Odwykowej Opieki Zdrowotnej (uzależnienie od alkoholu).

Usługi aktywizacyjne świadczone są przez pracowników socjalnych, którzy przywiązują dużą wagę do świadczenia pomocy w formie pracy socjalnej poprzez udzielenie

wsparcia w uzyskaniu lub odzyskaniu stabilnej sytuacji mieszkaniowej danej osoby bądź rodziny, oddziaływanie na różne sfery jej życia, rozwijanie poczucia godności i odpowiedzialności, nauki pokonywania trudności życiowych, rozwijania potencjału, powodowania zmian w sposobie funkcjonowania społecznego oraz zapobieganie dalszym dysfunkcjom osób i rodzin.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej podejmują działania aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie:

1. Aktywności społecznej przez: trening umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, trening umiejętności rozwiązywania problemów.
2. Uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności przez: trening gospodarowania własnym budżetem, trening prowadzenia własnego gospodarstwa domowego.

W Schronisku na dzień kontroli zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych (wszyscy na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy) oraz 9 dozorców, dyżurujących po 2 osoby zarówno w porze nocnej i w ciągu dnia.

Na dzień kontroli w wyniku przeprowadzonych oględzin pomieszczeń w budynku Schroniska, stwierdzono spełnienie minimalnego standardu obiektu, w którym mieści się Schronisko dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem, określonego w § 2 ust. 2 rozporządzenia, za wyjątkiem wydzielonego pomieszczenia do spotkań indywidualnych, pomieszczenia bądź jego części wyposażonego w komputer z dostępem do internetu. Zgodnie ze stanem faktycznym na dzień kontroli w Placówce przebywało 107 mieszkańców (liczba miejsc nie może być większa niż 80). Schronisko nie spełniało standardu dot. urządzeń natryskowych, misek ustępowych, pisuarów i umywalek.

Niezależnie od powyższego i złożonych w tym zakresie wyjaśnień, czy też przygotowanych informacji, organy prowadzące mają czas na dostosowanie obiektu i usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych do określonych § 2 ust. 2 rozporządzenia standardów do dnia 31 grudnia 2022 r., o czym stanowi art. 34 ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 z dnia 14 maja 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 875).

Ponadto w oparciu o udostępnioną podczas kontroli dokumentację ustalono, że na 10 wybranych losowo osób z terenu województwa dolnośląskiego, przebywających

w Schronisku dla Bezdomnych i 5 wybranych losowo osób z terenu województwa dolnośląskiego przebywających w Domu Samotnej Matki z Dzieckiem w okresie objętym kontrolą wszystkie zostały skierowane na podstawie decyzjami administracyjnych wydanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono nieprawidłowość:

1. Brak zapewnienia mieszkańcom śpiącym w ciągach komunikacyjnych warunków odpowiadających godności człowieka.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Mieszkańcom schroniska zapewniać standardy umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Podstawa prawna: art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Prezydent Miasta Legnica,
1. Kierownik Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem ul. Przemysłowa 5 w Legnicy,
2. a/a

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 29 listopada 2022 r.

ZP-KNPS.431.6.36.2022.HS

Pan
Jerzy Konopski
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Legnicy

W odpowiedzi na zgłoszone pismem z dnia 9 listopada 2022 r. (data wpływu do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w dniu 14.11.2022 r.) zastrzeżenie do Wystąpienia pokontrolnego, sporządzonego po kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 22-24 sierpnia 2022 r. w Schronisku dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem w Legnicy (zwanym dalej „Schroniskiem”) i wydane zalecenie o treści: *„Mieszkańcom schroniska zapewnić standardy umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”* informuję, że nie zostało uwzględnione.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) rolą pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a więc zapewnienie godnej egzystencji tym, którzy nie są w stanie jej osiągnąć z powodu trudnej sytuacji życiowej, w jakiej się znaleźli. Zapewnienie warunków życia odpowiadających godności człowieka jest obowiązkiem organów publicznych. Na gruncie prawa w zakresie pomocy społecznej godność człowieka wiąże się z zapewnieniem bytowania świadczeniobiorcom w godnych warunkach. Stwierdzona w trakcie czynności kontrolnych mających miejsce w dniach 22-24 sierpnia 2022 r., a więc w okresie letnim nieprawidłowość, polegająca na braku zapewnienia mieszkańcom śpiącym w ciągach komunikacyjnych Schroniska warunków odpowiadających godności człowieka oznacza, że zabezpieczono tym osobom potrzebę bytową, jednakże nie mieli swojego stałego miejsca całodobowo, korzystali z miejsc noclegowych usytuowanych poza pomieszczeniami mieszkalnymi, co nie pozwalało na pełną swobodę działań, różnicowało sytuację osób tam przebywających oraz uniemożliwiało swobodne poruszanie się po korytarzu.

Zadaniem systemu pomocy społecznej jest między innymi wspieranie osób zagrożonych w swym utrzymaniu, a także wzmacnianie statusu społecznego i dostępu do świadczeń osób wykluczonych. Stąd schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które

podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. Przyjmowanie do schroniska osoby „często interwencyjnie, nawet na dzień, dwa aby miała zapewniony tzw. >dach nad głową<” oznacza, że z uwagi na okres pobytu nie zostaną wdrożone wobec tej osoby usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W takich okolicznościach noclegownia zapewnia schronienie osobom bezdomnym, świadcząc tymczasową pomoc w postaci miejsca noclegowego, w ramach której umożliwia spędzenie nocy w warunkach gwarantujących ochronę życia i zdrowia. Tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych co najmniej w miejsca siedzące.

Wszelkie świadczenia i dedykowana infrastruktura winny być stale dopasowywane do indywidualnych potrzeb osób wymagających przedmiotowego wsparcia, a także wpływać na poprawę jakości usług oferowanych osobom wykluczonym poprzez wzmacnianie niezależności i stabilności podopiecznych. Przyjmuję do wiadomości informację, że aktualnie trwa budowa nowego obiektu, w którym mieścić się będzie Dom Samotnej Matki z Dzieckiem i wówczas zwolnione pomieszczenia w obecnym Domu zasiedlą mieszkańcy Schroniska.

Zrozumiałym jest, że wraz ze spadkiem temperatur przybywa osób korzystających z ośrodków wsparcia. Okres jesienno-zimowy dla osób w kryzysie bezdomności jest wielokrotnie momentem zwrotnym, w którym część z nich świadomie trafia do schroniska, gdzie będzie miała zabezpieczony tzw. „dach nad głową”. Wspieranie osób bezdomnych w czasie niskich temperatur, zagrażających ich zdrowiu i życiu nie było podnoszone w toku kontroli.

Z uwagi na powyższe postanawia się jak na wstępie niniejszego pisma.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Prezydent Miasta Legnica
2. aa

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt